

О Т Ч Е Т

за дейността на ГД "Метрологичен надзор" за периода януари - септември 2010 г.

През отчетния период в изпълнение на Плана за действие на ГД "Метрологичен надзор" за 2010 г. дейността на дирекцията беше насочена в следните основни области:

- метрологичен надзор на лица, които:
 - използват средства за измерване (СИ) в търговската мрежа, на пазари и тържища, в обекти в които се измерват големи товари и на бензиностанции и газостанции;
 - произвеждат, внасят или предлагат за продажба предварително опаковани количества продукти (ПОП), вкл. контрол на същите;
 - са оправомощени за проверка на СИ;
- надзор на пазара, главно на везни за директни продажби и разходомери за газ ;
- регистриране и контрол на сервиси за тахографи;
- оправомощаване на лица за проверка на СИ;
- административно наказателна дейност по прилагане на Закона за измерванията, Закона за техническите изисквания към продуктите, Закона за автомобилните превози и наредбите по тяхното прилагане;
- регистриране на сервиси за фискални устройства и лицензиране на сервиси за електронни таксиметрови апарати с фискална памет (ЕТАФП);
- регистриране и своевременно реагиране на всички постъпили жалби и сигнали;
- съвместни проверки с други контролни органи или органи на изпълнителната и местна власт;
- дейности, свързани с участие в работни групи на ЕК и Европейската организация по законова метрология; подготовка на проекти на нормативни актове и на становища по проекти на такива; участие в курсове за повишаване на квалификацията и др.

Извършената дейност от ГД МН обхваща:

I. Метрологичен надзор за спазване изискванията на ЗИ на

1. Лица, които използват СИ

През отчетния период са извършени 6546 надзорни проверки на лица, използващи СИ в законовата област, като 19,06 % от тях са във връзка с постъпили сигнали и жалби от граждани и фирми и по искане на други органи. Инспектирани са 16966 СИ за съответствието им със законовите изисквания, техническа изправност и правилна употреба. Установено е, че 1926 (11,35 %) от проверените СИ не отговарят на изискванията, като само 107 (0,6 %) от проверените са от неодобрен тип или без маркировка за съответствие по ЗТИП, поради което не могат да се използват за търговски плащания. Най-много от извършените проверки по сигнали и жалби са свързани с използването на везни за пряка продажба на хранителни продукти в обекти от търговската мрежа и на пазари (54,2 % от проверките) и на бензино и газ колонки при зареждане на автомобили с гориво (37,2 % от проверките).

Осъществени са две кампанийни проверки в търговската мрежа на големи и малки търговски вериги и на магазини за продажба на месо в цялата страна, както и проверки по пазари, целящи защита на потребителите от неточни измервания, вследствие използване несъответстващи на изискванията на ЗИ везни. Извършените масови проверки имаха и мултиплициращ ефект, защото търговци, които имат повече от един обект, предприеха мерки за привеждане в съответствие с изискванията на ЗИ и на използваните везни в другите техни обекти. Извършени са и проверки на пазари за плодове и зеленчуци в цялата страна. Проверени са 110 обекта, в които се използват везни за измерване на големи товари

– пристанища, пунктове за изкупуване на вторични суровини (хартия, скраб, черни и цветни метали), складове на фирми за търговия с енергийни и строителни материали, метали и метални изделия, зърно и брашно, горива, моторни масла и др., в обекти за изкупуване на земеделска продукция, асфалтови бази, митнически пунктове, данъчни складове и др. При извършване на надзорните проверки на лица, които използват возни са установени нарушения на ЗИ, извършени от 3 лица които ремонтират возни, за което са съставени 3 АУАН.

Извършени са проверки в 678 бензиностанции и газостанции в цялата страна, в които се използват общо 2548 бр. СИ – бензиномерни и газ колонки, метанколонки, манометри в съдове под налягане, манометри за автомобилни гуми и возни. Констатирани са колонки, които са пуснати в действие без да са представени за първоначална проверка и такива, които не са преминали периодичен контрол, колонки на които липсват пломби на електронния блок за ограничаване на достъпа до регулиращите устройства и възможността за манипулация, както и такива с ремонтни пломби на местата за регулиране на някои от разходомерите и преобразувателите към тях. За установените несъответствия и нарушения са предприети предвидените в ЗИ действия.

Във връзка със Закона за акцизите и данъчните складове и Правилника за прилагането му са извършени съвместни проверки с А „Митници”. Инспектирани са 72 разходомера, като 6 от тях са спряни от монтаж поради несъответствие със законовите изисквания.

По постъпили сигнали от граждани са осъществени извънредни надзорни проверки на местата на употреба на водомери, топломери и разходомери за газ.

Във връзка с писмо от омбудсмана на Р България е извършена кампания проверка в цялата страна на електроразпределителните предприятия (ЕРП) ”Е.ОН България” ЕАД, ”ЕВН България ЕС” АД и ”ЧЕЗ България” ЕАД с цел установяване спазването на задълженията им, произтичащи от ЗИ. Това наложи да се инспектират по-голям брой средства за измерване от планираните. Констатирана е тенденция на увеличаване на броя на електромерите в употреба, заявявани и представяни за периодична проверка. Дружествата са направили необходимото за следене срока на валидност на последната извършена проверка на СИ. В 854 обекта, на мястото на употреба, са инспектирани 5611 СИ. Установено е, че 747 бр. от тях не отговарят на изискванията. За установените несъответствия и нарушения са съставени протоколи за задължителни предписания и актове за установяване на административни нарушения.

В региона на Пловдив, Плевен и Варна са проверени 202 таксиметрови апарати, монтирани в автомобили за превоз на пътници. 9 от тях са несъответстващи на изискванията на ЗИ, като 8 са без валидни знаци за последваща проверка на СИ в употреба и 1 с валиден стикер, но с нарушени метрологични пломби, което позволява нерегламентиран достъп до местата за регулиране. Част от проверките са извършени съвместно с други контролни органи. За установените несъответствия и нарушения са предприети предвидените в ЗИ действия. В региона на Варна извършиха надзорни проверки в 19 пункта за технически прегледи на МПС, в които се използват 21 спирачни стенда, 19 димомера и 19 газоанализатора.

2. Лица, които произвеждат, внасят или предлагат за продажба предварително опаковани количества продукти

Осъществени са 93 проверки, извършени на място при производители/вносители на ПОП, главно новорегистрирани или нерегистрирани, както и такива, за които в резултат на извършения в търговската мрежа контрол на нетните количества на ПОП е установено че са пуснали на пазара несъответстващи продукти. Проведени са и проверки в 862 обекта от търговската мрежа. Извършването на контрол на нетните количества на конкретни видове предлагани за продажба ПОП в търговската мрежа е тенденция, която ще продължи и в бъдеще, като важна мярка за осигуряване на условия за лоялна конкуренция на

производителите на ПОП и за защита на потребителите на тези продукти по отношение на пакетирания количество.

При проверките са подложени на контрол 917 партии ПОП с еднакви количества и 2937 бр. ПОП с различни количества. Общо от разпространение са спрени 12671 бр. ПОП – ориз, брашно, боб, леща, олио, месо и колбаси, риба, сирене, кашкавал, кисело мляко, вафли, сухи пасти, снакс, ядки и др., от които 9939 бр. поради несъответствие на нетното количество на обявеното, 1769 бр. заради променено от търговците съответствие на количеството и 853 бр. без обозначено количество.

За установените при надзорните проверки несъответствия са съставени общо 276 протокола със задължителни предписания и 83 АУАН, от които 32 акта са на търговци, които пакетират ПОП на местата на продажба без да са спазили изискванията на ЗИ и/или продават ПОП по брутното им количество, вместо по обявеното от производителите им номинално/нетно количество.

3. Метрологичен надзор на лица, оправомощени за проверка на средства за измерване

Извършени са 29 планови и 6 извънредни надзорни проверки на 31 лица, оправомощени за проверка на средства за измерване, за спазване на задълженията им по чл. 52 от ЗИ и съответствие на внедрените системи за управление с изискванията по БДС ISO/IEC 17025.

Проверени са 35 стационарни и 1 подвижна лаборатории и са инспектирани използваните в тях при извършване на проверките 556 технически средства. Извършен е преглед на записите по качеството, както и на техническите записи (заявления за проверка, входящо-изходящи дневници, протоколи и свидетелства за проверка), свързани с проверката на 69079 средства за измерване.

За установените несъответствия са съставени 10 протокола за задължителни предписания, които са изпълнени в срок.

II. Надзор на пазара на средства за измерване

В изпълнение на поставените пред ГД МН задачи по надзор на пазара на средства за измерване в обхвата на Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на везни с неавтоматично действие (НСИОСВНД) и Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на средства за измерване (НСИОССИ) инспектори от цялата страна провериха 3461 средства за измерване, пуснати на пазара и/или в действие - везни за директни продажби, електромери, водомери, бензиномерни, метан и газ колонки и разходомери за газ. Осъществена е и проверка в изпълнение на Инструкцията за взаимодействие между Агенция „Митници” и ДАМТН за прилагане на мерките за надзор на пазара, за резултатите от която е изпратено съответно уведомление.

Извършени са наблюдения и проверки на пуснати на пазара и/или в действие везни, предназначени главно за директна продажба. Две от наблюдаваните везни са за определяне на такси и 6 за претегляне на големи товари. Проверките за наличие и коректност на всички маркировки, единици за измерване, надписи и документи, достъп на потребителя до компоненти (предвидено пломбиране) и за наличие и действие на одобрени функции показаха, че само 9 везни (0,6 % от проверените) не отговарят на изискванията на ЗТИП и НСИОСВНД. Везни без маркировка за съответствие и без табели, с означен производител и вносител, се установяват най-често на пазарите.

В хода на извънредната надзорна проверка на електроразпределителните предприятия, действащи на територията на страната, е извършен и надзор на пазара електромери. Във връзка със сигнали са извършени извънредни надзорни проверки и на разходомери за газ с цел да се установи дали са изпълнени изискванията на чл. 4, ал. 1 на ЗТИП. Осъществени са проверки на бензиномерни, метан и газ колонки.

Извършени са наблюдения на водомери, предлагани за продажба в 62 търговски обекта, като преобладаващата част от извършените наблюдения са на пуснати на пазара водомери за битови нужди с конкретна марка, във връзка с получен в ДАМТН сигнал за тях. В резултат на извършения извънреден надзор на пазара е установено, че предлаганите за продажба битови водомери с тази търговска марка са пуснати на пазара по § 3 на Преходните и заключителните разпоредби на Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на средствата за измерване и са с изискуемите съгласно Закона за измерванията и Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол знаци за одобрен тип и първоначална проверка. При извършените наблюдения не са установени нарушения на ЗТИП и ЗИ по отношение на пуснатите на пазара водомери за битови нужди. Внасяните в страната водомери от конкретната марка са от одобрен тип и са преминали първоначална проверка, удостоверена със съответните знаци. Върху тях е нанесен национален знак за одобрен тип и се заявяват за първоначална проверка само пред оправомощени от ДАМТН за извършване на такъв вид проверки на средства за измерване лица. Извършени са проверки и при някои от дистрибуторите на тези водомери като не са установени нарушения.

III. Одобряване и контрол на сервиси за монтаж и ремонт на тахографи

На основание на чл. 91, ал. 6 от Закона за автомобилните превози (ЗАП) са извършени планови надзорни проверки на регистрираните сервиси за тахографи за спазване на задълженията им по този закон и по Наредба № РД-16-1054 от 10 октомври 2008 г. (Наредбата) във връзка с изискванията на Регламент (ЕИО) № 3821/85 и последните му изменения и допълнения. Извършени са контролни проверки в 63 сервиза. За констатирани несъответствия и пропуски в 6 сервиза са съставени протоколи за задължителни предписания и указания за спазване на изискванията на Наредбата.

Извършен е преглед на 102 преписки по подадени заявления. Във връзка с процедурата по регистрация са извършени проверки на място в 78 сервиза, които са вписани в регистъра по чл. 36 от Наредбата.

IV. Административно-наказателна дейност

За установените при надзорните проверки нарушения са предприети предвидените административно-наказателни действия Съставени са 980 протокола за задължителни предписания и 527 акта за установяване на административни нарушения.

V. Дейности по разрешителни и регистрационни режими, администрирани от ГД МН

- **Оправомощаване на лица за проверка на средства за измерване, които подлежат на метрологичен контрол**
 - оправомощени са 9 лица за проверка на средства за измерване;
 - издадени са 17 изменения на заповеди за оправомощаване; 1 отказ и 1 заповед за отнемане на оправомощаване
- **Изготвяне на лицензии, удостоверения за регистрация и заповеди за заличаване**
Издадени са:
 - 99 удостоверения за регистриране на лица за ремонт на фискални устройства и 6 заповеди за заличаване на фирми от регистъра;
 - 137 удостоверения и допълнения към удостоверения за монтаж или монтаж и ремонт на тахографи.
 - 5 лицензии за ремонт и поддръжка на електронни таксиметрови апарати с фискална памет.
- **Поддържат се 5 електронни публични регистъра по разрешителните и регистрационни режими.**